

Landelijk Bureau

afz. Postbus 2894, 1000 CW Amsterdam

Aan de woordvoerders van de Tweede Kamer-fracties inzake
de JBZ-Raad van 22 en 23 januari 2004

Landelijk Bureau
Jacques Veltmanstraat 463
Postbus 2894
1000 CW Amsterdam
Telefoon (020) 346 72 00
Helpdesk (020) 346 72 50
Fax (020) 617 81 55
www.vluchtelingenwerk.nl
info@vluchtelingenwerk.nl

datum 19 januari 2004
betreft AO JBZ-Raad
ons kenmerk O.2.2.420-sk

Geachte heer, mevrouw,

In verband met het overleg in uw Kamer over de informele JBZ-Raad van 22 en 23 januari 2004 sturen wij u bijgaand twee reacties van ECRE (European Council on Refugees and Exiles), de organisatie van Europese vluchtelingenorganisaties:

1. memorandum aan het lers voorzitterschap;
2. aanbevelingen inzake het concept van veilige derde landen.

In aanvulling hierop willen wij nog kort op de geannoteerde agenda ingaan.

Punt 1. Het EU-terugkeerbeleid

Europese samenwerking op het gebied van terugkeer kan leiden tot een effectiever uitzettingsbeleid. Het is echter van belang dat bij deze samenwerking de uitgangspunten van een terugkeer in veiligheid en waardigheid overeind blijven.

De geloofwaardigheid van een terugkeerbeleid moet allereerst gebaseerd zijn op een geloofwaardig toelatingsbeleid. Als de standaard van nationale asielprocedures beneden essentiële internationale normen komt, bijvoorbeeld door extreem versnelde procedures of door het onthouden van rechtsmiddelen, ontvalt ook de basis onder Europese maatregelen over wederzijdse erkenning van verwijderingsbesluiten en 'transit bij verwijdering'. Immers, de staat waar een asielzoeker zich fysiek bevindt, is internationaal-rechtelijk verantwoordelijk voor de gevolgen van een uitzetting. Dit geldt ook transitstaten. Dit betekent dat in terugkeermaatregelen, maar vooral in nationale asielprocedures voldoende waarborgen moeten worden neergelegd tegen uitzettingen in strijd met refoulementverboden. Het voorstel inzake minimumnormen voor asielprocedures geeft deze waarborgen vooralsnog allerminst.

datum 19 januari 2004

betreft AO JBZ-Raad

In de tweede plaats moeten terugkeermaatregelen zelf de veiligheid en waardigheid van de vreemdeling garanderen. Het Europees terugkeerbeleid dient daartoe onder andere de volgende expliciete waarborgen te geven:

- Detentiemaatregelen dienen als laatste middel te worden gebruikt en dienen in overeenstemming met de eisen van art. 5 EVRM te worden toegepast.
- Het gebruik van geweld dient gerechtvaardigd en proportioneel te zijn.
- Voorkomen moet worden dat gezinnen van elkaar gescheiden worden.
- Er moeten duidelijke afspraken zijn met de landen waarnaar wordt uitgezet. Het gebruik van EU-reisdocumenten mag er bijvoorbeeld niet toe leiden dat afgewezen asielzoekers slachtoffer worden van een 'ping pong' situatie tussen verwijderende en ontvangende staat.

VluchtelingenWerk Nederland verzoekt uw Kamer bij de regering aan te dringen op een benadering die uitgaat van waarborgen voor vreemdelingen.

Punt 2. Oriënterende discussie over het voorstel voor een richtlijn inzake asielprocedures

Volgens de geannoteerde agenda zullen de discussies vooral gaan over het gebruik van veilige derde landen. Wij verwijzen naar bijgaande brief van ECRE inzake veilige derde landen. Het voorstel voor de richtlijn inzake asielprocedures is op 10 februari 2004 geagendeerd voor een overleg in uw Kamer. Wij willen dan graag nader ingaan op de richtlijn.

Wel merken wij alvast op dat het bevreemdt dat de regering thans lijkt mee te gaan met het concept van 'veilige buurlanden', op grond waarvan asielzoekers zonder asielprocedure aan buurlanden zouden kunnen worden overgedragen. In de geannoteerde agenda bij de JBZ-Raad van 27 en 28 november 2004 schreef de regering nog:.... *De meeste Lidstaten, waaronder Nederland, steunen artikel 35A niet omdat het geen objectieve criteria bevat dan wel niet of nauwelijks garanties geeft aan asielzoekers op de grens....*

De regeling inzake veilige buurlanden is in strijd met internationaal-rechtelijke normen. Doordat de asielzoeker geen asielprocedure wordt gegeven, is er geen mogelijkheid de veronderstelde veiligheid van het derde land te weerleggen. De in deze geannoteerde agenda voorgestelde eis van Nederland dat sprake moet zijn van ratificatie van het EVRM, is onvoldoende waarborg dat een asielzoeker toegang heeft tot een volwaardige asielprocedure in het EU-buurland.

datum 19 januari 2004

betreft AO JBZ-Raad

VluchtelingenWerk Nederland verzoekt uw Kamer instemming te onthouden aan voorstellen van Nederland, waarin het meegaat met het concept van 'veilige buurlanden'.

Met vriendelijke groet,

Eduard Nazarski
Algemeen directeur

Bijlagen:

- ECRE Memorandum to the Irish Presidency
- ECRE Recommendations on the 'safe third country concept'